

**У К А З
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**

**Про Положення про національний заклад
(установу) України**

(Додатково див. Указ Президента
N [304/96](#) від 29.04.96)

(Із змінами, внесеними згідно з Указами Президента
N [70/99](#) від 27.01.99
N [109/2000](#) від 28.01.2000
N [943/2000](#) від 01.08.2000
N 290/2004 ([290/2004](#)) від 05.03.2004
N 1334/2004 ([1334/2004](#)) від 02.11.2004)

З метою здійснення єдиної державної політики щодо формування системи державних закладів (установ) гуманітарної сфери, визначення умов та порядку надання їм статусу національного закладу (установи) України **п о с т а н о в л я ю**:

1. Затвердити Положення про національний заклад (установу) України (додається).

2. Органам виконавчої влади не передавати закріплене за національними закладами (установами) України майно, що перебуває у державній власності, будь-яким органам, підприємствам, установам, організаціям. (Додатково див. Указ Президента N [304/96](#) від 29.04.96) (Стаття 2 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента N [70/99](#) від 27.01.99)

3. Рекомендувати органам місцевого самоврядування не вилучати земельні ділянки для державних і громадських потреб із земель, наданих у користування національним закладам (установам) України. (Стаття 3 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента N [70/99](#) від 27.01.99)

4. Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо закладів (установ), які самовільно ввели (вводять) у назву поняття "національний" при визначенні свого статусу.

Президент України

Л.КУЧМА

м.Київ, 16 червня 1995 року
N 451/95

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 16 червня 1995 року N 451/95

**ПОЛОЖЕННЯ
про національний заклад (установу) України**

1. Це Положення визначає умови і порядок надання державному закладу (установі) України гуманітарної сфери статусу національного.

2. Статус національного надається закладу (установі) України, який досяг найвищих показників у своїй діяльності щодо використання інтелектуального потенціалу нації, реалізації ідеї

національного відродження і розвитку України, запровадження державної мови і є провідним серед галузевої групи закладів (установ) гуманітарної сфери.

Статус національного закладу (установи) України може бути надано одному або декільком закладам (установам) залежно від їх кількості у відповідній групі, але не більш як трьом. (Абзац другий пункту 2 в редакції Указу Президента N [109/2000](#) від 28.01.2000)

3. Підставами для надання закладу (установі) України статусу національного є:

загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності закладу (установи);

розроблення і практична реалізація ним найважливіших державних програм у гуманітарній сфері;

наявність у закладі (установі) визнаних на загальнодержавному або світовому рівні фахівців та їх авторських шкіл чи фахівців з високим рівнем професійної кваліфікації та великим досвідом практичної роботи, що забезпечують вагомі результати в діяльності закладу, а також наявність сучасної матеріально-технічної бази; перспектива дальшого його розвитку.

Підставою для надання статусу національного закладам (установам) культури, в яких діють театральні, музичні, хореографічні творчі колективи, є також наявність у такого колективу статусу академічного. (Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Указом Президента N 1334/2004 ([1334/2004](#)) від 02.11.2004)

4. Статус національного закладу (установи) України надається указом Президента України.

5. Клопотання про надання закладу (установі) статусу національного порушується міністерством, іншим центральним органом виконавчої влади, у підпорядкуванні якого заклад (установа) перебуває, і погоджується із заінтересованим державним органом. Проект указу з цього питання подає Кабінет Міністрів України з необхідними обґрунтуваннями і розрахунками. (Пункт 5 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента N [70/99](#) від 27.01.99)

6. Заклад (установу) може бути позбавлено статусу національного указом Президента України в разі, якщо заклад (установа) втрачає показники діяльності, передбачені у пункті 3 цього Положення.

7. Подання щодо позбавлення закладу (установи) статусу національного вноситься міністерством, іншим центральним органом виконавчої влади, у підпорядкуванні якого заклад (установа) перебуває, і погоджується із заінтересованим державним органом.

(Абзац перший пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента N [70/99](#) від 27.01.99)

Проект указу з цього питання подає Кабінет Міністрів України з необхідними обґрунтуваннями.

8. Уживання поняття "національний" у назві закладу (установи), якому статус національного не було надано у встановленому порядку, не допускається.

9. Національний заклад (установа) України здійснює свою діяльність відповідно до Конституції ([888-09](#)) та законів України, інших актів законодавства України та власного статуту.

10. Для забезпечення функціонування національного закладу (установи) України та здійснення контролю за його діяльністю створюється наглядова рада. Персональний склад наглядової ради затверджує Кабінет Міністрів України.

11. Фінансування діяльності національного закладу (установи) України проводиться за окремими нормативами, що встановлює Кабінет Міністрів України.

12. Національний заклад (установа) України має право в межах фонду заробітної плати за рахунок коштів, виділених з Державного бюджету України, та власних коштів установлювати підвищені посадові оклади, стипендії та інші заохочувальні виплати відповідно до законодавства України.

13. Надання закладу (установі) статусу національного не може бути підставою для припинення трудових відносин з його керівником

та працівниками.

(Абзац другий пункту 13 виключено на підставі Указу Президента N [943/2000](#) від 01.08.2000)

14. Національний заклад (установа) України є юридичною особою, має рахунки в установах банків України, печатку з зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням, може мати зареєстрований у встановленому порядку товарний знак. (Абзац перший пункту 14 в редакції Указу Президента N [70/99](#) від 27.01.99)

Типові зразки та описи печатки, бланка і вивіски національного закладу (установи) України затверджуються Кабінетом Міністрів України. (Пункт 14 доповнено абзацом другим згідно з Указом Президента N 290/2004 ([290/2004](#)) від 05.03.2004)

Статус національного закладу (установи) України реєструється відповідним міністерством, іншим центральним органом виконавчої влади. (Абзац другий пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента N [70/99](#) від 27.01.99)

Глава Адміністрації

Президента України

Д. ТАБАЧНИК